

De zorgplicht en de Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet kent een aantal artikelen met verboden ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast kent deze wet ook een zorgplicht voor planten- en diersoorten, die bepaald is in artikel 2 van de wet.

In dat artikel staat het volgende:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Intrinsieke waarde

De erkenning van de intrinsieke waarde van plant en dier komt in dit artikel tot uitdrukking. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, ongeacht of ze beschermd zijn of niet en ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. Het artikel heeft het niet expliciet over beschermde planten en dieren. Ze geldt dus ook in alle gevallen waarvan kan worden gesteld dat ze buiten de reikwijdte van de verbodsbepalingen vallen.

De zorgplicht betekent niet dat dieren niet gedood mogen worden, maar wel dat dit,

indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Brede uitleg

De zorgplicht van artikel 2 kan breed worden uitgelegd. Voorbeelden hiervan zijn:

- er voor zorgen dat gif bedoeld voor bestrijding van muizen niet opgepikt kan worden door andere dieren.
- in het geval dat een dier gedood moet worden, dit doen op een deskundige, effectieve en efficiënte wijze, om daarmee nodeloos lijden te voorkomen.
- maai- of baggerwerkzaamheden in sloten en op oevers uitvoeren buiten het broedseizoen en buiten de periode waar in amfibieën overwinteren in de bodem van de sloot.
- afschot van dieren niet doen op een moment of plaats waar veel andere dieren er door verontrust worden.
- windmolens stilzetten op moment dat een grote zwerm trekvogels passeert of geluidssignalen uitzenden om vogels er om heen te leiden.
- het plaatsen van een vistrap bij een stuw of gemaal om migratie van beschermde vissoorten mogelijk te houden.
- een locatie onderzoeken op het voorkomen van beschermde soorten vóór een activiteit wordt uitgevoerd en naar aanleiding daarvan passende maatregelen nemen.
- het tijdelijk plaatsen van rasters of dam-

men om te voorkomen dat dieren op de locatie waar een activiteit wordt uitgevoerd kunnen komen.

- preventieve maatregelen nemen om te voorkomen dat dieren zich op een bepaalde, voor de mens ongewenste plek, kunnen vestigen.
- bij het inscharen van landbouwhuisdieren passende maatregelen nemen om te voorkomen dat nesten vertrapt worden.
- een terrein gefaseerd plaggen of maaien zodat dieren kunnen vluchten.

Geen gebod en strafbaar

De zorgplicht houdt niet een gebod in om zieke, gewonde of anderszins hulpbehoevende dieren op te vangen en te verzorgen en ook geen verplichting tot zogenoemde 'actieve' soortenbescherming: het treffen van inrichtings- of beheermaatregelen om een soort in een gunstige staat van instandhouding te houden.

Het geen gevolg geven aan de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, maar bij overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet, waarbij ook de zorgplicht in het geding is kan de opgelegde straf hoger uitvallen. #

(Met dank aan P.H.C. Lina)